

У НАЦПАРКУ “СИНЕВИР” ВИЯВИЛИ НАЙБІЛЬШОГО МЕТЕЛИКА В ЄВРОПІ

Він занесений до Червоної книги України

стр. 14

GreenNews

**ПІД КИТАЙСЬКИМИ
МІСТАМИ ПРОСІДАЄ
ГРУНТ**

стр. 7

GreenNews

**ВИРОБНИЦТВО
БИОМЕТАНУ МАЄ
ПОТЕНЦІАЛ
ПОТУЖНОГО РОСТУ**

стр. 8

GreenNews

**СВЯТО ПРИРОДИ:
ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ
ДОВКІЛЛЯ**

стр. 11

GreenNews

**НАВІЩО НАМАГАЮТЬСЯ
ЗАБЛОКУВАТИ РЕФОРМУ
УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ?**

стр. 12

GreenNews

**У КАЗАХСТАНІ
НАЙБІЛЬШЕ СТИХІЙНЕ
ЛИХО ЗА 80 РОКІВ**

стр. 15

GreenPost – інформаційно-аналітичне видання,
метою якого є популяризація й розвиток еко-
культури, законодавчих та функціональних
норм екології України

#ECO LIFE STYLE
це актуально!

14.05

«VEGOILS&MEALS TRADE 2024»

Міжнародна конференція

Коли: 14 травня 2024 року

Місце проведення: Іспанія, м. Севілья

Про захід: Міжнародна конференція VegOils&Meals Trade, стане ключовою подією у сфері ринку олійних та продуктів переробки в Європейському Союзі. Захід традиційно присвячений дискусіям навколо перспектив виробництва олійних культур у світі, зокрема в ЄС та Причорноморському регіоні. Учасники конференції матимуть унікальну можливість обговорити глобальні тренди у світовому ринку рослинних олій, розглянути сучасні виклики у логістиці аграрного сектору, та вивчити особливості європейського ринку рослинних олій та його ключових гравців.

Мета заходу: Основною метою конференції є сприяння обміну досвідом та експертною інформацією між провідними учасниками ринку олійних культур. Широкий спектр тем, від перспектив виробництва до вимог якості та зеленого курсу в агропромисловому комплексі, спрямований на розширення знань учасників та сприяння розвитку стратегій для подальшого розвитку галузі. Цільова аудиторія конференції складається з провідних гравців аграрного ринку, експертів галузі, виробників обладнання та представників наукових організацій.

3 питань реєстрації: +380562320795, +380676342605, market@apk-inform.com

28.05

«AGRO UKRAINE SUMMIT TA GRAIN STORAGE FORUM»

Форум

Коли: 28 - 29 травня 2024 року

Місце проведення: Україна, м. Київ, Оболонська набережна, 20, Гольф-центр Київ

Про захід: Grain Storage Forum та Agro Ukraine Summit - це найбільший український дводенний форум, який об'єднує фахівців та представників аграрної галузі. Він присвячений питанням вирощування, зберігання, переробки, логістики та трейдингу агропродукції. Захід має на меті аналіз поточної ситуації в галузі, виокремлення основних проблем та пошук інноваційних рішень для покращення ефективності агропромисловості, переробки та логістики навіть у складних умовах.

Мета заходу: Організувати найбільший український дводенний форум в галузях вирощування, зберігання, переробки, логістики і трейдингу агропродукції з метою аналізу поточної ситуації, виокремлення головних проблем та пошуку ефективних рішень для забезпечення стабільної роботи та підвищення ефективності агропромисловості, переробки, трейдингу і логістики агропродукції в умовах воєнного часу.

Контакти для довідок: +380968994272, +380672433803, proagro-inform@ukr.net

30.05

«GRAIN UKRAINE 2024»

Міжнародна конференція

Коли: 30 - 31 травня 2024 року

Місце проведення: Україна, Київ

Про захід: VIII міжнародна конференція Grain Ukraine 2024 - це важлива міжнародна конференція, призначена для обговорення перспектив та викликів українського зернового ринку в умовах глобальних змін та нестабільності. Учасники заходу матимуть можливість обговорити найактуальніші питання щодо впливу політичних, економічних та логістичних факторів на розвиток агросектору України та його інтеграцію в світовий ринок.

Мета заходу: Міжнародна конференція Grain Ukraine 2024 запрошує всіх зацікавлених обговорити перспективи ринку зерна в умовах глобального хаосу. Ми ставимо перед собою завдання висвітлити ключові питання та знайти рішення для забезпечення стабільності українського агросектору та його успішної інтеграції в світовий ринок. Тема цього року, "Зерно в час хаосу", відображає складність сучасних викликів, з якими стикається агропромисловий комплекс. В рамках заходу будуть розглянуті ключові аспекти, такі як збалансування регіонального розвитку, рост виробництва та попиту на зерно, проблеми логістики, географічний розподіл експорту, кліматичні зміни, перспективи інвестицій та розвиток агропереробних галузей.

Контакти для довідок: +380679759433, forum@ideasfirst.info, +380973785283, begun@ideasfirst.info

14.06

«VEGOILS&MEALS TRADE 2024»

Міжнародна конференція

Коли: 14 червня 2024 року

Місце проведення: Іспанія, м. Севілья

Про захід: Міжнародна конференція VegOils&Meals Trade є ключовою подією для учасників глобального ринку олійних культур та їх переробки. Організована провідним інформаційно-аналітичним агентством ІА «АПК-Інформ», конференція присвячена обговоренню важливих аспектів цієї індустрії з особливим акцентом на європейському ринку. Під час заходу будуть розглянуті широкий спектр питань, від перспектив виробництва до вимог до якості товарів, що постачаються на європейський ринок. Зокрема, планується обговорення глобальних трендів, логістики, конкурентоспроможності різних видів рослинних олій та інших продуктів переробки, а також ринків доповнюючих продуктів, таких як біопалива.

Мета заходу: Конференція має на меті розглянути ключові аспекти глобального ринку олійних культур і продуктів їх переробки з урахуванням європейського контексту. Ціллю є обговорення перспектив виробництва та споживання олійних продуктів, аналіз глобальних трендів, вирішення логістичних викликів, огляд ринків конкретних видів олій, таких як соняшникова, соєва та оливкова, а також ринків доповнюючих продуктів, таких як шрот та біопалива.

3 приводу реєстрації: +380562320795, +380676342605, market@apk-inform.com

ЄВРОПА ПЕРЕЖИВАЄ РЕКОРДНУ КІЛЬКІСТЬ ЕКСТРЕМАЛЬНО СПЕКОТНИХ ДНІВ У 2023 РОЦІ: ОСЬ ПО КОМУ ЦЕ Б'Є НАСАМПЕРЕД

Збитки, спричинені погодою та кліматом, оцінюються у понад 10 млрд євро

Згідно з доповіддю, у 2023 році Європа пережила рекордну кількість днів з «екстремальним тепловим стресом». У такі дні «відчутна» температура перевищуватиме 46 °C, ідеться у новому звіті Програми спостереження Землі ЄС «Коперник» та Всесвітньої метеорологічної організації (ВМО). Вони попередили про зростання рівня смертності в Європі через все більш палючу літню спеку. Про це розповідає Die Zeit.

Тривалий тепловий стрес особливо небезпечний, наприклад, для людей з уже наявними захворюваннями або для людей похилого віку. Для доповіді обидві організації використовували Універсальний індекс теплового клімату (UTCI), який вимірює вплив довкілля на організм людини. Він враховує не лише високі температури, а й вологість, швидкість вітру, сонячне світло та тепло, що випромінюється навколишнім середовищем.

Загалом минулий рік був — залежно від набору даних — другим найтеплішим або, разом із 2020 роком, найтеплішим роком в Європі з моменту початку спостережень, пишуть у звіті про стан клімату в Європі (ESOTC).

«2023 рік був складним і багатогарним із погляду кліматичних небезпек в Європі. Ми стали свідками масштабних повеней, а також екстремальних лісових пожеж із високими температурами і сильними посухами», — сказав директор Служби зміни клімату «Коперник» (C3S) Карло Буонтемпо. Ці події не лише спричинили навантаження на природні екосистеми, а й створили серйозні проблеми для сільського господарства, управління водними ресурсами й охорони здоров'я.

Згідно зі звітом, торік близько 1,6 млн людей постраждали від повеней, а понад 0,5 млн — від штормів. Збитки, спричинені погодою та кліматом, оцінюються у понад 10 млрд євро.

«На жаль, навряд чи ці цифри зменшаться в найближчому майбутньому», — сказав Буонтемпо, маючи на увазі прогресування кліматичних змін.

Загалом, торік випало на 7 % більше опадів, ніж у середньому. Згідно зі звітом, це був один із найвологіших років за всю історію спостережень. На третині річкової мережі Європи було зафіксовано об'єми води, що перевищили поріг повеней. Сильні повені сталися, зокрема, в Італії та Греції, а наприкінці року постраждали частини північної Німеччини.

Моря біля європейських берегів були в середньому теплішими, ніж будь-коли, принаймні з 1980 року, і на льодовиках також було занадто тепло.

«Після рекордної втрати льоду в 2022 році, це був ще один винятковий рік втрати льоду в Альпах», — пишуть «Коперник» і ВМО. За ці два роки льодовики в Альпах втратили близько 10 % свого об'єму.

ПАНДЕМІЯ НА ПІДХОДІ: ВООЗ Б Є НА СПОЛОХ ЧЕРЕЗ ПОШИРЕННЯ ПТАШИНОГО ГРИПУ H5N1

Тепер він дістався до людей, які заражаються від тварин

Спалах розпочався ще 2020 року, тоді загинули десятки мільйонів домашніх птахів. Вірус також поширився на наземних і морських ссавців. До цього списку минулого місяця долучилися корови та кози, які раніше мали імунітет.

Тепер він дістався до людей, які заражаються від тварин. Станом на 1 квітня зареєстровано 463 смерті від 889 випадків захворювання людей у 23 країнах: рівень летальності становить 52%. Але медики частково заспокоюють тим, що поки не існує доказів, що цей грип поширюється від людини

до людини.

Грип птаці – це гостре високозаразне вірусне захворювання, яке характеризується пригніченням, ураженням респіраторних органів і шлунково-кишкового тракту. У результаті захворювання птахи гинуть.

Джерелом інфекції є хвора і переохворіла птиця, а також водоплавна птиця без клінічних ознак захворювання. Дикі качки, крячки, лебеді, чайки та інші види перелітної птиці, чутливі до вірусу грипу птаці, є переносниками та природним резервуаром інфекції.

Факторами передачі збудника є інфікована

обмінна тара, корми, інкубаційні яйця, тушки, пір'я. Механічними переносниками можуть бути обслуговуючий персонал (господарі), комахи, пуході, гризуни. Проте інфікування птиці відбувається в основному повітряно-крапельним шляхом.

Вірус виділяється у навколишнє середовище зі слиною, носовим секретом і послідом. Вірусоносійство у птахів, які переохворіли, триває 2-3 місяці та більше.

Інкубаційний період триває 1-7 днів. У окремих випадках - від декількох годин до 7 днів і більше.

НЕЗАКОННА РИБАЛКА НА ОЗЕРІ КУТУРЛУЙ СПРИЧИНИЛА ЗБИТКИ РИБНИМ ЗАПАСАМ УКРАЇНИ НА БІЛЬШ ЯК 350 ТИС. ГРН

До сіток потрапили майже 56 кг риби

23 квітня о 4 годині ранку під час проведення рибоохоронного рейду державними інспекторами Одеського рибоохоронного патруля разом з водною поліцією Ізмайльського РВП, охороною ТОВ «Решіда» та екологічною інспекцією виявлено порушення та складено протокол на громадянина 1992 р.н., який на дерев'яному човні здійснював лов риби забороненими знаряддями лову.

У зловмисника виявлено 35 ліскових сіток, за допомогою яких він встиг виловити 188 одиниць водних біоресурсів. До сіток потрапили майже 56 кг риби, зокрема карась, сазан, окунь та лящ.

Подія сталась на озері Кутурлуй поблизу села Новосільське Ренійської ТГ Ізмайльського району Одеської області.

Протокол складено за ч.4 ст.85 КВпАП (трубе порушення Правил рибальства – рибальство із застосуванням заборонених знарядь лову).

Незаконна рибалка спричинила збитки рибним запасам України у розмірі 353 532 гривні. На місце правопорушення викликано СОГ. Заборонені знаряддя лову, човен та незаконно добуті водні біоресурси вилучено. Готуються матеріали для відкриття кримінальної справи.

СТАЛИ ВІДОМІ ПЕРЕМОЖЦІ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ЕКОЛОГІЧНОГО КОНКУРСУ МАЛЮНКІВ

У Національній бібліотеці України для дітей за участю заступниці Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України Олена Крамаренко відбулася церемонія нагородження переможців III Всеукраїнського екологічного конкурсу малюнків під назвою «Майбутнє планети у наших руках!».

Мета конкурсу – привернути увагу суспільства до питань збереження довкілля та знищення природи України через війну і виховання у дітей дбайливого ставлення до природи.

Як повідомляє пресслужба Міндовкілля,

конкурс тривав з 25 лютого по 22 квітня. У ньому взяли участь понад 4500 дітей з різних куточків України. У фінальний тур конкурсу надійшло 211 малюнків.

Серед переможців цього року:

- Емілія ГРЕК (м. Дніпро) – 1-4 класи
- Злата АЛЕКСЄНКО (м. Херсон) – 5-8 класи
- Марія ЩИГОРЕЦЬ (м. Черкаси) – 9-11 класи

Також були визначені переможці в інших категоріях та нагороджені спеціальними відзнаками за креативне мислення.

РУМУНСЬКІ РЯТУВАЛЬНИКИ ЗНАЙШЛИ В ГОРАХ ЗАБЛУКАЛОГО УКРАЇНЦЯ, ЩЕ ДВОХ ШУКАЮТЬ

Після чотирьох годин пошуків гірські рятувальники знайшли одного з трьох українських біженців, які потрапили в біду в Мараморосах, повідомив начальник рятувальної служби області Мармарош Дан Бенга.

До рятувальників звернулися 27-, 45- та 46-річний громадяни України, які перетнули українсько-румунський кордон у горах. Виклик екстреної допомоги надійшов від наймолодшого чоловіка. Його знайшли на схилі біля вершини Сербан на висоті 1795 метрів, де він зумів сховатися й розпалити вогонь, повідомляє інформаційне агентство

Agerpres.

Гірські рятувальники також повідомили, що всі троє українців вирушили у високогір'я у невідповідному взутті й одязі, тоді як у Марморосах це зимова погода та сніг.

Двоє старших біженців через імовірне переохолодження не можуть продовжувати шлях і чекають на допомогу, зазначив Бенга.

Проте у зв'язку з несприятливими погодними умовами відправити гелікоптер у цей район неможливо, тому рятувальники намагаються дістатися до українців наземним шляхом.

В МІНАГРО ОБГОВОРИЛИ ПИТАННЯ ПОСТАВОК НАСІННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУКУРУДЗИ НА ЄВРОПЕЙСЬКІ РИНКИ

Перший заступник Міністра аграрної політики і продовольства Тарас Висоцький зустрівся з директором групи «MAS Seeds Semences» Пером Фліном Сейнт Марі, генеральним директором «MAS Seeds Україна» Сергієм Тимошенко та виконавчим директором Насінневої асоціації України Сюзаною Григоренко.

На зустрічі обговорили можливість експорту насіння кукурудзи та соняшнику, виготовленого в Україні, до країн ЄС. А також розширення переліку насіння культур (олійних, бобових, кормових), які

можна експортувати. Про це повідомляють у пресрелізі Мінагро.

Сторони обговорили питання протидії поширенню нелегальних ГМО у перехреснозапилюваних культурах, зокрема, кукурудзі.

Довідково: «MAS Seeds Semences» є одним з найбільших виробників насіння гібридів кукурудзи та соняшника в Україні. Реалізує всі напрямки насінневої справи: селекція гібридів ключових польових культур, виробництво та постачання сільгоспвиробникам насіння преміум-класу.

ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ МАТЕРІ-ЗЕМЛІ

Фраза «Матінка-Земля» часто лунає в нашому щоденному житті та має глибоке значення, яке ясно впливає із самої назви. Земля є нашим спільним домом, наділений Богом унікальними умовами, що дозволяють нам не тільки існувати, а й насолоджуватися розмаїттям і красою життя.

Вона беззаперечно ділиться з нами своєю любов'ю, незважаючи на часом неповажене ставлення з нашого боку. Насе турботлива мати. Земля годувє, одягає і виховує нас як своїх дітей. Що ми можемо дати їй у відповідь?

З 2010 року в міжнародних календарях з'явилася значуща дата — Всесвітній день Матері-Землі, який святкується 22 квітня.

Згідно з резолюцією Генеральної Асамблеї ООН № A/RES/63/278, ухваленою в 2009 році, термін «Матінка-Земля» широко вживаний у

багатьох культурах та прийнятий у більшості країн світу, відображаючи наш тісний зв'язок з планетою.

Ця дата вибрана не випадково, оскільки в США в цей день традиційно відзначали День дерев, що є символом життя і важливим елементом екологічної відповідальності, що підкреслює зв'язок здоров'я планети з наявністю на ній дерев.

Цей практичний підхід до охорони природи відзначається і в інших країнах, де національні календарі також включають подібні екологічні свята. Це підкреслює загальне усвідомлення необхідності захисту нашої планети та збереження її природних ресурсів, що є життєво важливим для підтримки здоров'я та благополуччя майбутніх поколінь.

ЯПОНІЯ, ЄС ТА UNDP ПЕРЕДАЛИ УКРАЇНІ ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ РУЙНУВАНЬ ТА ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ

Під час передачі обладнання делегати відвідали майданчик для управління відходами руйнувань у Бучанській громаді

Програма розвитку ООН (UNDP) в Україні, за фінансування Європейського Союзу (ЄС) та Уряду Японії, оголосила передачу обладнання для управління відходами 19 громадам України, пише Урядовий портал.

Громади Київщини, Чернігівщини, Миколаївщини та Херсонщини отримають 52 сміттєвози та 63 одиниці важкої техніки для розчищення завалів — самоскиди, гусеничні та колісні екскаватори, а також два типи навантажувачів.

35 сміттєвозів та 4 одиниці важкої техніки за спільного фінансування ЄС та Уряду Японії для 12 громад Київської та Чернігівської областей;

17 сміттєвозів, 4 самоскиди та 8 одиниць техніки для управління відходами руйнувань за підтримки Уряду Японії для Чернігова та 5 громад області;

41 одиницю важкої техніки за фінансування Уряду Японії для

Херсонської обласної комунальної аварійно-рятувальної служби, яка працюватиме в декількох громадах області;

комплекти обладнання за підтримки ЄС для переробки відходів руйнації, зокрема машини для сортування та дроблення, для Бучанської, Чернігівської та Миколаївської громад;

28 тисяч сміттєвих контейнерів та обладнання для переробки твердих побутових відходів для Київської та Чернігівської областей, за фінансування ЄС та Уряду Японії.

Під час церемонії передачі обладнання делегати відвідали майданчик для управління відходами руйнувань у Бучанській громаді Київської області, який облаштували за підтримки UNDP та ЄС.

Ініціатива спрямована на створення одного з перших в Україні майданчиків

для переробки відходів руйнувань із повним циклом, який зможе опрацювати понад 75 тисяч кубічних метрів відходів, зібраних на тимчасовому місці зберігання відходів у Бучі. UNDP та ЄС надають стратегічну підтримку, допомагають експертизою, навчають працівників та постачають обладнання.

Заступник Міністра розвитку громад, територій та інфраструктури України з питань європейської інтеграції Анна Юрченко висловила вдячність UNDP, ЄС та Уряду Японії за надану техніку для управління відходами та наголосила на її важливості: «У більшості громад, особливо тих, які пережили окупацію, комунальну техніку було знищено, а та що лишилася — стара, потребує ремонту та заміни. Громади життєво потребують техніки для розчищення завалів та сміттєвози, щоб знову зробити життя комфортним, і жителі мали можливість повернутися додому».

ПІД КИТАЙСЬКИМИ МІСТАМИ ПРОСІДАЄ ҐРУНТ

Просідання ґрунту — це явище, яке також спричиняє значні проблеми в багатьох інших частинах світу

Ґрунт під багатьма китайськими містами неухильно просідає. Це виявила дослідницька група з Південно-Китайського педагогічного університету у Фошані за допомогою супутникових вимірювань. Майже половина міських територій Китаю — 45 % — просідає зі швидкістю понад 3 мм на рік, повідомляє команда в журналі Science. У 16 % із 82 досліджених міст ця швидкість перевищує 10 мм на рік. Про це розповідає Die Zeit.

Від 3 до 10 мм може здатися небагато, але це може мати руйнівні наслідки — особливо в прибережних регіонах. Поеднання просідання ґрунту і підвищення рівня моря загрожує тим, що протягом наступних ста років близько чверті суші там опуститься нижче рівня моря. Для великих груп населення це означає значний ризик затоплення. Крім того, буде завдано прямої шкоди будівлям і фундаментам, інфраструктурі та каналізаційним системам,

пишуть дослідники.

Велике місто Пекін належить до тих, які сильно постраждали від просідання ґрунту. Відомо також, що деякі райони Шанхаю просіли на 3 м за останнє століття. За даними дослідників, станом на 2020 рік у міських районах Китаю проживало 920 млн людей — приблизно 270 млн із них на просідаючих ґрунтах.

Просідання ґрунту пов'язане з низкою факторів, таких як видобуток підземних вод і вага будівель. На думку експертів, за останні десятиліття Китай пережив одне з найшвидших і наймасштабніших міських розростань в історії людства.

У великих містах уже фіксується все більше випадків просідання ґрунту. За останні десятиліття багато людей були поранені чи загинули внаслідок катастроф, пов'язаних із просіданням ґрунту. Крім того, щороку

завдаються величезні економічні збитки.

«Результати дослідження підкреслюють необхідність посилення захисних заходів і суворого контролю за видобутком підземних вод», — йдеться в дослідженні.

У Китаї також довгостроковий контроль і більш стале управління водними ресурсами можуть допомогти стабілізувати темпи виснаження. Це вже успішно впроваджується в японських містах Токіо й Осака.

Просідання ґрунту — це явище, яке також спричиняє значні проблеми в багатьох інших частинах світу. Часто воно спричинене діяльністю людини, наприклад, надмірним використанням підземних вод, інтенсивним будівництвом або видобутком нафти та газу. Але природні, геологічні фактори також можуть відігравати певну роль. Серед міст, які відомі своїми проблемами з просіданням ґрунту, — Венеція, Мехіко та Маямі.

У НОБЕЛЬСЬКОМУ НАЦПАРКУ НА РІВНЕНЩИНІ СТВОРЯТЬ МОНІТОРИНГОВУ СИСТЕМУ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРИРОДИ

Ці два парки в партнерстві перемогли у конкурсі проєктних заявок

Нобельський Національний Природний Парк України та польський Narwiański Park Narodowy отримали 1,753 млн євро на створення моніторингової системи для збереження природи, інформує Міндовкілля.

Ці два парки в партнерстві перемогли у конкурсі проєктних заявок за програмою Interreg NEXT PL-UA 2021-2027 та спільно реалізуватимуть проєкт «Створення систем моніторингу зі збереження природоохоронних територій України і Польщі» загальною вартістю 1,753 млн євро.

Проєкт передбачає:

- створення моніторингового Центру з лабораторією для досліджень біорізноманіття;
- створення спільної бази даних для моніторингу біорізноманіття;

- спільні дослідницькі експедиції та обмін досвідом між партнерами;

- розробку рекомендацій щодо проведення заходів зі збереження біорізноманіття водно-болотних угідь міжнародного значення;

- напрацювання спільних моніторингових програм по окремих видах флори та фауни;

- просвітницьку роботу задля роз'яснення значення та важливості біорізноманіття.

Нобельський нацпарк на Рівненщині створений Указом Президента України у 2019 році. Парк зберігає типові та унікальні природні комплекси Західного Полісся, які мають особливу природоохоронну, оздоровчу, історико-культурну, наукову, освітню та естетичну цінність.

ВИРОБНИЦТВО БІОМЕТАНУ МАЄ ПОТЕНЦІАЛ ПОТУЖНОГО РОСТУ

Парламент створив правову базу для стимулювання розвитку цього напрямку

Біометановий сектор в Україні має великий потенціал, адже державою створені стимули для збільшення виробництва цього газу.

Заявив Голова Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Андрій Герус під час Першого українського форуму з біометану, пише портал Верховної Ради України.

«Сьогодні ми розуміємо актуальність питання диверсифікації виробництва енергетичних ресурсів. Торгівля біометаном має стати складовою газового ринку. В аграрному секторі створені усі можливості для виробництва біометану», - сказав Андрій Герус.

За словами Голови Комітету, Парламент створив правову базу для стимулювання розвитку цього напрямку. Наприклад, надана можливість виробникам біометану виходити на європейський ринок, де ціна цього палива є преміальною як енергоресурсу з відновлюваних джерел енергії.

Відповідний Закон, який дозволяє українським виробникам біометану експортувати продукт на європейські ринки та долучитися до відповідної європейської мережі, вже прийнято.

«Ми провели роботу разом із Податковим комітетом Верховної Ради, член нашого Комітету Андрій Жупанин був одним із лідерів процесу. Дозвіл

експортувати біометан у Європу це ще один поштовх для розвитку виробництва цього газу в Україні», - зі слів Голови Комітету.

Він наголосив, що від розвитку виробництва і продажу біометану виграють як безпосередньо залучені до цього компанії, так і державний бюджет України, адже експорт забезпечує зростання валютної виручки та сприяє макрофінансовій стабільності.

Під час Форуму також було зазначено, що Група Нафтогаз готова підтримати інвестиції у розширення виробництва біометану, а також має плани щодо викупу цього газу в українських виробників.

ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ ПОТРІБНІ СУЧАСНІ НИЗЬКОВУГЛЕЦЕВІ ТЕХНОЛОГІЇ

Зараз Міндовкілья активно працює над фінансовими інструментами кліматичної політики

Попри виклики, пов'язані з воєнними діями, Україна продовжує впроваджувати стандарти ЄС та реалізовувати кліматичні проекти. 2024 рік для України – рік кліматичного діалогу.

«Весь світ зараз говорить, що кліматична політика є одним із пріоритетів розвитку людства. Ми заповділяли багато шкоди планеті й вже бачимо непоправні наслідки нашої діяльності. Сьогодні перед нами постали два виклики: зменшення викидів парникових газів та адаптація до зміни клімату», - наголосила на II Форумі з екології та сталого розвитку заступниця Міністра Вікторія

Киресва.

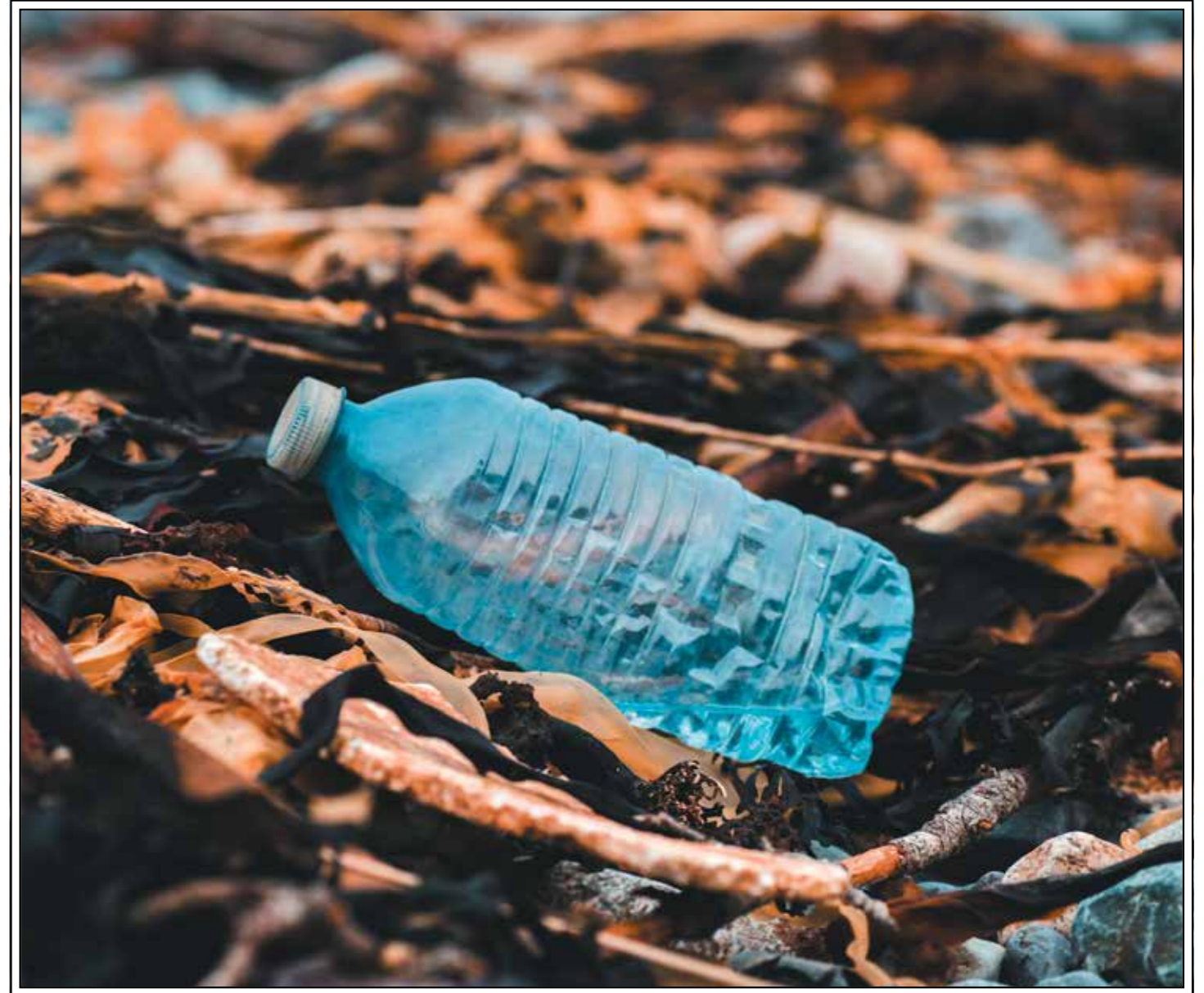
У впровадженні кліматичної політики Україна рухається швидкими темпами. Розроблено проект Закону України «Про основні засади державної кліматичної політики», який вже пройшов громадське обговорення. Рамковий законопроект визначає архітектуру кліматичного врядування, створює умови низьковуглецевого розвитку України та досягнення кліматичної нейтральності.

Зараз Міндовкілья активно працює над фінансовими інструментами кліматичної політики – розбудови системи торгівлі викидами.

УКРАЇНА ДОЛУЧИЛАСЯ ДО КОАЛІЦІЇ ВИСОКИХ АМБІЦІЙ ЩОДО ПРИПИНЕННЯ ЗАБРУДНЕННЯ ПЛАСТИКОМ

Офіційно документ схвалить у 2025-му

Наразі українська делегація працює у Канаді, де триває засідання Міжурядового комітету з переговорів щодо пластикового забруднення та зустрічі представників Східноєвропейської регіональної групи, пише Міндовкілья.

На порядку денному - опрацювання майбутнього глобального договору про пластик. Це той міжнародний інструмент, який дозволить світу покласти край пластиковому забрудненню планети до 2040 року. Адже, за експертними оцінками, за останні 30 років використання пластику зросло в чотири рази. Без нових заходів контролю за 20 років його виробництво збільшиться вдвічі, а кількість пластикових відходів, що потраплять в океан, - втричі.

Глобальний договір про пластик включатиме спільні заходи для трансформації національних політик та мінімізації пластикових відходів, їх екологічно безпечного збору, сортування і підготовки до повторного використання та переробки. Наразі учасниками Коаліції високих амбіцій окреслено три стратегічні

ціль та сім ключових результатів для досягнення успіху в цьому напрямку.

«Попри виклики, пов'язані з широкомасштабним вторгненням росії, Україна не відмовляється від своїх міжнародних зобов'язань та підтримує глобальний екологічний порядок денний. Ми продовжуємо втілювати реформи всередині країни та готові спільно з усіма учасниками працювати над текстом глобального договору для подолання забруднення пластиком», - наголосив під час свого виступу у рамках засідання заступник Міністра з питань європейської інтеграції Євгеній Федоренко.

Він відзначив, що наразі в Україні успішно реалізовано низку важливих ініціатив, наприклад, щодо обмеження обігу на території нашої країни пластикових пакетів. Наразі опрацьовується питання обмеження обігу виробів з одноразового пластику.

Очікується, що робота над договором буде завершена вже до кінця цього року, а офіційно документ схвалить у 2025-му.

Наразі ж текст договору обговорюється по всьому світу.

У березні 2022 року на п'ятій сесії Асамблеї ООН з навколишнього середовища було прийнято історичну резолюцію про розробку міжнародного юридично обов'язкового інструменту щодо пластикового забруднення, в тому числі морського середовища. Це започаткувало процес розробки глобального договору про пластик (global plastics treaty).

Так, після прийняття Резолюції 5/14, у серпні 2022 року, Норвегія та Руанда, до яких приєдналися й інші країни, створили Коаліцію з високими амбіціями щодо припинення пластикового забруднення до 2040 року.

Мета глобального договору - встановити систему стандартів щодо підзвітності, відповідальності, фінансування, матеріальних/хімічних стандартів, обмежень на імпорт/експорт, цільових показників. На основі цієї системи країнам буде доручено впроваджувати узгоджену на глобальному рівні політику, яка відповідатиме встановленим цілям.

СВЯТО ПРИРОДИ: ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ ДОВКІЛЛЯ

Це свято має на меті привернути увагу суспільства до проблем екології

Всеукраїнський день довкілля відзначається в Україні щорічно з метою підвищення усвідомлення про важливість охорони природи та збереження навколишнього середовища. Це свято має на меті привернути увагу суспільства до проблем екології, розповісти про вплив людської діяльності на природу та відзначити досягнення в галузі охорони довкілля.

Під час Всеукраїнського дня довкілля можуть проводитися різноманітні заходи та акції, такі як прибирання територій від сміття, посадка дерев, екологічні лекції та семінари, конференції про екологічні питання, виставки та інші заходи, спрямовані на підвищення свідомості громадськості.

За даними Міністерства охорони довкілля, в Україні щорічно утворюється пів мільярда тонн відходів, понад 90% з них відправляють на звалища. При цьому сміттєпереробні заводи існують наразі лише на стадії проектів.

За минулий рік в Україні утворилося 462,4 млн тонн відходів: утилізували – 100,5 млн тонн, відправили на зберігання – 276 млн тонн. Зовсім невеликий обсяг відходів в Україні спалюють – в середньому 1-1,1 млн тонн за рік. В середньому один житель нашої країни щороку викидає від 200 до 300 кг побутового сміття.

Сортування сміття допомагає істотно знизити кількість шкідливих відходів. Наприклад, скло та консервні банки, які розкладаються сотні років, замість звалища можна відправити на повторну переробку (або хоча б просто скласти в окремі пакети). В Україні практика сортування сміття поки що популярна лише на словах, але ніхто не заважає нам проявити трохи пильності, та не кидати у сміття акумулятори, ліки, батарейки та вироби, що містять ртуть (наприклад, старі ртутні градусники). Пункти прийому подібних відходів є у всіх великих містах, хоча правда й те, що влада неохоче інформує населення про

місцезнаходження таких пунктів.

Також, українська природа є ще однією жертвою російської агресії. Війна вплинула кожний компонент довкілля – тваринний і рослинний світ, воду, повітря, ґрунт. Наслідки цього негативного впливу будуть довгостроковими та матимуть не лише локальний, а й глобальний характер. За останніми скромними оцінками, збитки довкіллю становлять 1,35 трлн гривень. Внаслідок нападу росії постраждали 20% природоохоронних територій України загальною площею близько мільйона гектарів.

У зоні ризику опинилися 2,9 млн гектарів Смарагдової мережі – територій, які потребують охорони на загальноєвропейському рівні. За словами екологів, ці території відіграють важливу роль у захисті біорізноманіття та збереження клімату. Смарагдова мережа захищає бурого ведмеда, чорного лелеку, рись, орлана-білохвоста та сотні інших видів тварин та рослин.

Шахта «ЗАХІДНО-ДОНБАСЬКА» ВСП «ШАХТОУПРАВЛІННЯ ТЕРНІВСЬКЕ», ПрАТ «ДТЕК ПАВЛОГРАДВУГІЛЛЯ» №21/01-6002/1 від 05.04.2024 р.

ОТРИМАЛО ВИСНОВОК З ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ ТА ЗВІТ ПРО ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ

№21/01-6002/2 від 05.04.2024 р., виданий Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України «ДРОБКА ЗАПАСІВ ВУГІЛЛЯ ПЛАСТІВ с10в і с8н ШАХТИ «ЗАХІДНО-ДОНБАСЬКА» В БЛОЦІ №2, РОЗТАШОВАНОЇ В ПАВЛОГРАДСЬКОМУ РАЙОНІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ. РЕКОНСТРУКЦІЯ», реєстраційний номер справи про плану діяльність 6002 (202311811286).

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВРАДИ (КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ) «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО»

ІНФОРМУЄ

про те, що Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України видано Висновок з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності «Здійснення господарської діяльності у сфері оброблення відходів Структурним підрозділом «ЗАВОД «ЕНЕРГІЯ» комунального підприємства виконавчого органу Київради (Київської міської державної адміністрації) «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО» №21/01-6383/1 від 19.04.2024р. та Звіт про громадське обговорення №21/01-6383/2 від 19.04.2024р.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВІСТЕРС ЛЕЙН»

ІНФОРМУЄ

про те, що Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України видано Висновок з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності «Видобування корисних копалин - будівельних пісків на Вишгородському родовищі в Вишгородському районі Київської області» №21/01-6262/1 від 19.04.2024р. та Звіт про громадське обговорення №21/01-6262/2 від 19.04.2024р.

ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ЛІАБЕО»

ІНФОРМУЄ

про те, що Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України видано Висновок з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності «Нове будівництво автозаправного комплексу з демонтажем існуючих будівель та споруд по вул. Лугова, 11-А в Оболонському районі м. Києва» №21/01-4036/1 від 19.04.2024р. та Звіт про громадське обговорення №21/01-4036/2 від 19.04.2024р.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «НЕМИРІВ-ОЙЛЬ»

ІНФОРМУЄ

про те, що Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України видано Висновок з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності «Нове будівництво АЗК з комплексом сервісного обслуговування водів та пасажирів, АГЗП» №21/01-5291/1 від 22.04.2024р. та Звіт про громадське обговорення №21/01-5291/2 від 22.04.2024р.

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО ВІННИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ «ВІННИЦЯМІСЬКТЕПЛОЕНЕРГО»

ПОВІДОМЛЯЄ

про те, що на виконання Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» №2059-VIII від 23.05.2017 отримано ВИСНОВОК З ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ ПЛАНОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ «Нове будівництво двох блочно-модульних когенераційних станцій по вул. 600-річчя, 13 в м. Вінниця» №21/01-6606/1 від 19.04.2024, виданого Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України.

У СТОЛИЧНОМУ ПАРКУ ПАРТИЗАНСЬКОЇ СЛАВИ ВИСАДИЛИ 50 ДУБІВ ШЕВЧЕНКА

Сіянци зібрані з Дубу Шевченка, в якому Тарас Григорович ховав свої малюнки

19 квітня, у рамках екоакції «Шевченко єднає Україну», спеціалісти КП УЗН Дарницького району разом із екоінспекторами Державної екологічної інспекції Столичного округу долучилися до збереження нашої природи та культурної спадщини.

Разом вони висадили 50 саджанців дубів Шевченка у парку Партизанської слави у Дарницькому районі Києва.

Сіянци зібрані з Дубу Шевченка, в якому

Тарас Григорович ховав свої малюнки.

Цей захід не лише вшанування пам'яті великого поета, а й спроба поєднати зусилля для збереження нашого довкілля.

Екоакція «Шевченко єднає Україну» розпочата Державною екологічною інспекцією України в рамках програми Президента України «Зелена Країна», під час якої заплановано за 5 років висадити 1 мільярд нових дерев.

НАВІЩО НАМАГАЮТЬСЯ ЗАБЛОКУВАТИ РЕФОРМУ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ?

Кому не вигідні прозорі правила гри на ринку утилізації відходів?

«Влада, яка не робить ніякі реформи – погана. Влада, яка нарешті запроваджує реформи та вводить прозорі правила гри – це гірша. Україна, реальність 2024.»

9 липня 2023 року в Україні стартувала реформа управління відходами, з моменту набрання чинності рамкового Закону України «Про управління відходами».

Як ми вже писали в наших попередніх матеріалах, стартувала вкрай необхідна та водночас болочка реформа для України – реформа управління відходами, в результаті якої почалося очищення утилізаційного ринку з одного боку та напади від невдоволених на профільне міністерство екології та природних ресурсів і його очільника про те, що все не так та й не на часі. Наразі йдеться про сферу утилізації саме небезпечних відходів. Дана галузь вузькоспеціалізована, але ми завжди наголошували на її важливості, адже мова йде про речовини і матеріали, які становлять небезпеку для довкілля і здоров'я населення. І якщо їх утилізацію буде здійснено неправильно або з порушенням технологій (а то і зовсім не здійснено) - наслідки цього зможе відчувати собі кожен із нас, а це вже несе загрозу для

здоров'я цілої нації, яку зараз і так намагаються знищити усіма доступними методами.

До небезпечних відходів належать найризикоманітніші матеріали і речовини - від звичайних пальчикових батарейок і відпрацьованих моторних масел до медичних відходів із лікарень. Останнє зараз, в умовах війни, особливо актуально. В ідеалі такі відходи повинні забирати й утилізувати спеціальні компанії, які мають необхідні ліцензії на такий вид діяльності та необхідне обладнання для нейтралізації й утилізації небезпечних речовин. Але, українська реальність, як завжди, відрізняється від норм цивілізованого європейського суспільства. На папері в нашій країні існували сотні компаній-утилізаторів. Та, насправді, обладнання, що дає можливість працювати із дотриманням усіх технологій, є лише у кількох десятків із них. Решта ж по факту є фейковими. Ліцензії у них були, а жодного обладнання – ні, та свою діяльність вони проваджували на папері.

У реальності такі фейкові фірми були лише «прокладками», які надавали посередницькі послуги і, в кінцевому рахунку, везли відходи в лісопосадки або зливали у річки. Попередньо,

зрозуміло, отримавши за таку «утилізацію» необхідну плату. Подібні сюжети в новинах, мабуть, хоч раз зустрічалися кожному з нас та й GreenPost разом з правоохоронними органами неодноразово проводили розслідування, щодо «відходів в лісопосадках та річках», бо це, на жаль, можна сказати мейн-стрім нашого часу. Довгий час для України така ситуація була нормою.

Нарешті ж з'явилося оновлене законодавство, яке зобов'язувало операторів ринку небезпечних відходів показати і довести спроможність власного обладнання на ділі. І цей факт дуже занепокоїв ті неординарні компанії, які вже обросли схемами з псевдоутилізації на папері та й ніколи не збирались очевидно витратити кошти на відповідне обладнання.

Клуб утилізаторів спочатку сприйняв це як спробу перерозподілу й відправив на перемовини довірених, готових обговорювати апелити чиновників. Але, коли почув відмову й пропозицію спрямувати кошти, які планувалося витратити на відкати, у модернізацію свого виробництва - зрозумів, що треба починати війну, підключаючи до цього і народних депутатів, і регуляторну

службу, і різні псевдо асоціації та громадські організації із закликами «як це губити бізнес ще й під час війни». Але хіба це бізнес? Це звучить настільки ж дивно, як «давайте не саджати вбивць і гвалтівників за ґрати під час війни, бо і так всім важко». Саме така аналогія є доречною, тому що неправильне поводження з небезпечними відходами - це вальтування та вбивство для довкілля, якого і так під час війни майже не лишилось, крім того, недобросовісне поводження з таким класом відходів несе абсолютну загрозу для людей.

Станом на сьогодні вже пройшло 9 місяців з тих пір, як набув чинності Закон, і за цей час можна було підготуватись та оптимізуватись, але протягом цього часу вдалося тільки підняти хвилю обурень та всім невдоволеним зібратись ґуртом, замість того, щоби почати щось робити. Тобто, майже 2 роки пройшло відтоді як усі ліцензіати мали змогу ознайомитись у відкритому доступі в Законі України «Про

управління відходами» з інформацією про майбутні передліцензійні перевірки з чітко визначеним строком їх початку, але більшість вирішила нічого не робити та чекали до останнього.

Прикро, але, заглянувши в історію цієї проблематики на ринку, складається одна і та ж ситуація вже роками і кожен раз піднімається шквал обурень, що держава тисне. А може держава нарешті запровадила контроль за ринком утилізації відходів і це безумовний крок вперед до цивілізації в цьому напрямку? І доказом цього є те, що вже більше 10 компаній отримали свої ліцензії і можуть проваджувати свою діяльність в спосіб і в межах чинного законодавства. Прикристь в тому, що їх, начебто, були сотні, але це було фейком та, попри це, краще вже гірка правда, ніж солодка неіснуюча брехня. Та, замість того, щоби самим стаючи такими збільшувати кількість добросовісних компаній, українські

реалії – це дискредитація влади та тиск на вже існуючих гравців на ринку через проплачені статті в телеграм-каналах та поливання брудом від групи компаній, які не хочуть ні змін, ні модернізацій, а все чекають на старе відоме «порішаєм». А воно скінчилося!

Ми вважаємо, що правила гри мають бути однакові для всіх, тут головне - прозорість. Згадаємо запровадження Prozorro - ті хто звик ґрати в чорну були проти, але цьому настав кінець із запровадження дієвого та прозорого механізму закупівель, те саме зараз вимдується на ринку відходів, необхідний час для усвідомлення та адаптації. Неможливо однією ногою йти в Європу, а іншою - назад болото. Це шлях в нікуди.

Тому ми починаємо свою серію розслідувань за ринком небезпечних відходів в Україні та будемо інформувати вас про зміни та темпи впровадження реформи, яка комусь ой як не вигідна та не зручна...

ПЕРЕРОБКА ТА ЦИФРОВІ «ПАСПОРТИ ПРОДУКЦІЇ»: ЄВРОПАРЛАМЕНТ СХВАЛИВ НОВІ ПРАВИЛА ЕКОДИЗАЙНУ

Тепер правила потребують остаточного схвалення національних урядів

Екодизайн - це етап процесу розробки продукту, спрямований на зниження впливу продукту на довкілля. Можна сказати, що досягнення економічної стійкості є ключем до системи управління, тому що, створюючи та реконфігуруючи продукти, які піклуються про навколишнє середовище, можна зупинити деградацію екосистем, що негативно впливають на екосистеми та здоров'я людини.

Продукти, які продаються в ЄС, стануть більш придатними для повторного використання, ремонту, оновлення та переробки. Про це повідомляє Euractiv.

«Настав час покінчити з моделлю «взяти, зробити, викинути», яка настільки шкідлива для нашої планети, нашого здоров'я та нашої економіки», - зазначила провідний законодавець у цій

справі, соціаліст Алессандра Моретті з Італії.

Таким чином, ідеться про досягнення мети у зменшенні впливу продуктів, які ми споживаємо, на довкілля протягом усього терміну їхнього корисного використання та гарантуванні благополуччя та якості життя користувачів.

Ключовий елемент Зеленої угоди зазначає, що «регулювання екодизайну» є частиною пакету циркулярної економіки. Він спрямований на те, щоб в ЄС повторно використовували матеріали набагато ефективніше. Пакет також сприяє досягненню мети ЄС щодо нульового чистого викиду парникових газів до 2050 року та має зменшити шкоду навколишньому середовищу.

Прийнятий парламентом закон закликає Комісію надавати пріоритет ресурсомістким секторам, таким як залізо, сталь, алюміній,

текстиль, меблі, шини, мийні засоби, фарби, мастильні матеріали та хімікати.

Водночас згідно з угодою, досягнутою між європейськими інституціями, моторні транспортні засоби виключені з регулювання, оскільки використання старе авто завдає значної шкоди довкіллі, відтак його, з екологічної точки зору, доцільніше утилізувати.

Також закон запроваджує цифрові «паспорти продукції», які містять інформацію про продуктивність, відстежуваність і вимоги до відповідності. Ці дані будуть доступні споживачам на загальнодоступному веб-порталі, щоб допомогти їм зробити більш обґрунтований вибір покупки.

Тепер щоб заохотити переробку, суб'єкти господарювання повинні будуть щороку декларувати кількість утилізованої продукції та причини її знищення.

У НАЦПАРКУ “СИНЕВИР” ВИЯВИЛИ НАЙБІЛЬШОГО МЕТЕЛИКА В ЄВРОПІ

Він занесений до Червоної книги України

На Закарпатті на території національного природного парку “Синевир” вперше виявили найбільшого метелика в Європі Сатурнію велику. Він занесений до Червоної книги України.

Про це повідомили на сторінці НПП “Синевир” у Facebook. Там зазначають, що

поява метелика у краї може бути пов'язана з аномальним потеплінням.

У відомств пишуть, що комаха дуже вибаглива до світла, температури та їжі. Через великі крила та тіло, що заважають їй швидко пересуватися, комаха веде нічний спосіб життя. Харчується лише нектаром

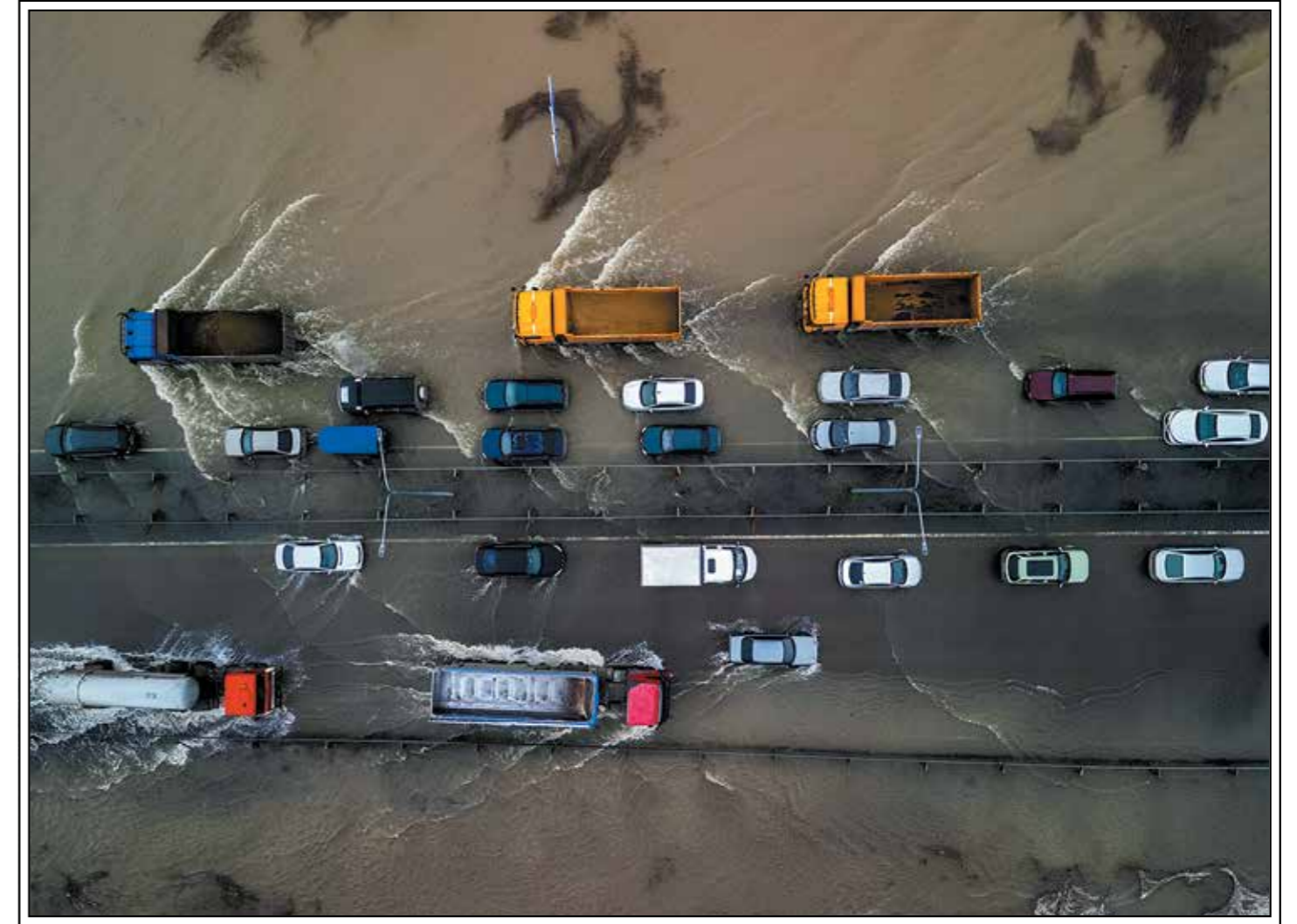
нічних квітів, соком плодів дерев.

На заході України поява такого метелика — рідкість, оскільки він полюбляє субтропіки. Тільки деякі регіони півдня за сприятливої погоди є звичними для цих комах. За заповідання шкоди метелику в Україні загрожує штраф, додають у нацпарку.

У КАЗАХСТАНІ НАЙБІЛЬШЕ СТИХІЙНЕ ЛИХО ЗА 80 РОКІВ

Прорвало захисні земляні греблі, які протягом кількох тижнів зводили рятувальники та жителі міста

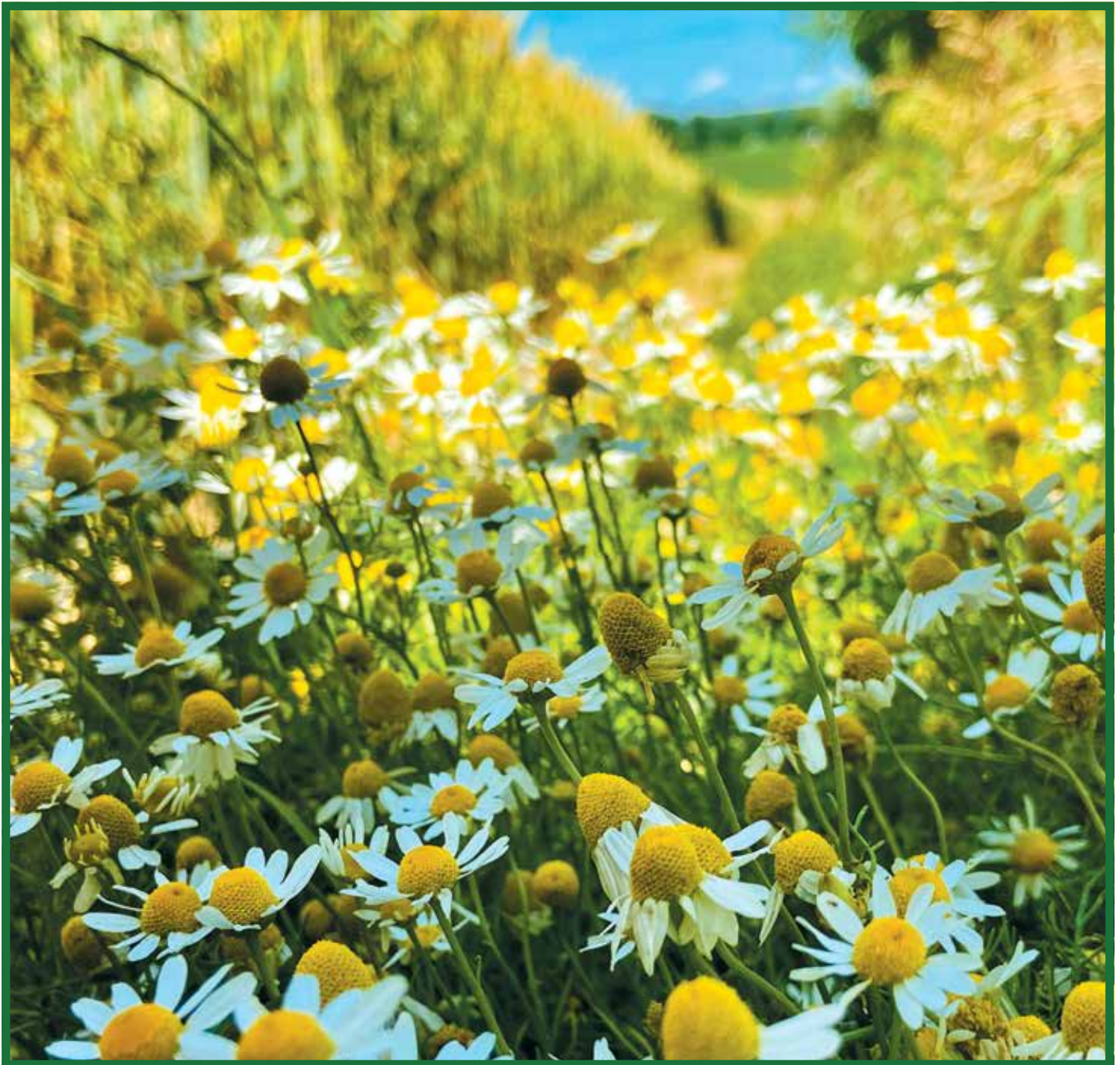
Повінь, що почалася нещодавно в Казахстані, стала найбільшим стихійним лихом у країні як мінімум за 80 років — саме так її охарактеризував президент країни Касим-Жомарт Токаєв. Із зони стихійного лиха евакуйовано понад 110 тисяч людей. У десяти із 17 областей Казахстану діє режим

надзвичайної ситуації місцевого масштабу. Головна причина повені, яку озвучують науковці, — великий об'єм снігу, що тане, якого цього року в деяких регіонах випало в рази більше норми. За словами Токаєва, найближчі десять днів будуть найбільш критичними для Казахстану. Найгостріша

ситуація з наводком у 220-тисячному місті Петропавловську на півночі країни та в його околицях, де прорвало захисні земляні греблі, які протягом кількох тижнів зводили рятувальники та жителі міста. «Дзеркало» показує, як наводок затопив цей обласний центр.

Бережіть довкілля!

Редакція Green Post
Тираж: 5 000 екз.
Адреса: 03189, м. Київ, вул. Ломоносова, буд. 83-А, прим. 1-7
Редакційні та організаційні питання - +38(050) 800 02 50
Email: sales@greenpost.press

4820228160005